

SEJM
RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ
VII kadencja
Komisja Polityki Społecznej i Rodziny
PSR-020-2-2012

Druk nr 1026
Warszawa, 13 grudnia 2012 r.

Pani
Ewa Kopacz
Marszałek Sejmu
Rzeczypospolitej Polskiej

Na podstawie art. 32 ust. 2 regulaminu Sejmu Komisja Polityki Społecznej i Rodziny wnosi projekt ustawy:

**- o zmianie ustawy o pomocy społecznej
oraz niektórych innych ustaw.**

Do reprezentowania stanowiska Komisji w pracach nad projektem ustawy został upoważniony poseł Krzysztof Michałekiewicz.

Przewodniczący Komisji

(-) Sławomir Piechota

Projekt 11.12.2012 r.

Ustawa

o zmianie ustawy o pomocy społecznej oraz niektórych innych ustaw¹⁾

Art. 1 W ustawie z dnia 12 marca 2004 r. o pomocy społecznej (Dz.U. z 2009 r. Nr 175, poz. 1362 z późn. zm.²⁾) wprowadza się następujące zmiany:

- 1) użyte w art. 6 w pkt 11 i w art. 43 w ust. 7 wyrazy „o zatrudnieniu i przeciwdziałaniu bezrobociu” zastępuje się wyrazami „o promocji zatrudnienia i instytucjach rynku pracy”;
- 2) w art. 6 pkt 15 otrzymuje brzmienie:
„15) średni miesięczny koszt utrzymania w domu pomocy społecznej – kwotę rocznych kosztów działalności domu wynikającą z utrzymania mieszkańców, z roku poprzedniego, bez kosztów inwestycyjnych i wydatków bieżących na remonty, z uwzględnieniem wydatków na bieżącą konserwację, powiększoną o prognozowany średnioroczny wskaźnik cen towarów i usług konsumpcyjnych ogółem, przyjęty w ustawie budżetowej na dany rok kalendarzowy, podzieloną przez liczbę miejsc, ustaloną jako sumę rzeczywistej liczby mieszkańców w poszczególnych miesiącach roku poprzedniego, w domu;”
- 3) użyte w art. 8 ust. 3 w pkt 2, w art. 17 w ust. 1 w pkt 7, w art. 20 w ust. 1 w pkt 1, w art. 39 w ust. 3, w art. 49 ust. 8 i w art. 58 w ust. 3 i 4 wyrazy „o powszechnym ubezpieczeniu w Narodowym Funduszu Zdrowia” zastępuje się wyrazami „o świadczeniach opieki zdrowotnej finansowanych ze środków publicznych”;
- 4) w art. 8 w ust. 4 w pkt 5 kropkę zastępuje się średnikiem i dodaje pkt 6 w brzmieniu:
„6) dochodu z powierzchni użytków rolnych poniżej 1 ha przeliczeniowego.”

¹⁾ Niniejszą ustawą zmienia się ustawę z dnia 27 czerwca 2003 r. o rencie socjalnej oraz ustawę z dnia 7 września 2007 r. o wykonywaniu kary pozbawienia wolności poza zakładem karnym w systemie dozoru elektronicznego.

²⁾ Zmiany tekstu jednolitego wymienionej ustawy zostały ogłoszone w Dz. U. z 2009 r. Nr 202, poz. 1551, Nr 219, poz. 1706 i Nr 221, poz. 1738, z 2010 r. Nr 28, poz. 146, Nr 40, poz. 229, Nr 81, poz. 527, Nr 125, poz. 842 i Nr 217, poz. 1427 oraz z 2011 r. Nr 81, poz. 440, Nr 106, poz. 622 i Nr 149, poz. 887)

5) art. 9 ust. 5 otrzymuje brzmienie:

„5. Kwota stanowiąca podstawę ustalenia wysokości pomocy pieniężnej na usamodzielnienie, na kontynuowanie nauki i pomocy na zagospodarowanie w formie rzeczowej, kwoty minimalnego i maksymalnego świadczenia pieniężnego na utrzymanie i pokrycie wydatków związanych z nauką języka polskiego dla cudzoziemców, którzy uzyskali w Rzeczypospolitej Polskiej status uchodźcy lub ochronę uzupełniającą, a także maksymalna kwota zasiłku stałego ulegają zmianie w terminach weryfikacji kryteriów dochodowych o 50% sumy kwot, o które wzrosły kryterium dochodowe osoby samotnie gospodarującej i kryterium dochodowe na osobę w rodzinie.”;

6) w art.13 wprowadza się następujące zmiany:

a) ust.1 otrzymuje brzmienie:

„1. Osobie odbywającej karę pozbawienia wolności nie przysługuje prawo do świadczeń z pomocy społecznej, z zastrzeżeniem ust.1a.”

b) po ust1 dodaje się ust.1a w brzmieniu:

„1a. Przepisu ust.1 nie stosuje się do osób odbywających karę pozbawienia wolności w systemie dozoru elektronicznego.”.

7) w art.21:

a) po pkt 3 dodaje się pkt 3a w brzmieniu:

„3a) diagnozowanie i monitorowanie wybranych problemów społecznych w regionie;”

b) po pkt 4 dodaje się pkt 4a w brzmieniu:

„4a) koordynowanie działań na rzecz sektora ekonomii społecznej w regionie;

8) po art.21 dodaje się art.21a w brzmieniu:

„Art.21a. Działania, o których mowa w art.21 pkt 4a obejmują w szczególności:

- 1) rozwój infrastruktury usług aktywizacji, integracji oraz reintegracji społecznej i zawodowej na rzecz osób i rodzin zagrożonych wykluczeniem społecznym,
- 2) inspirowanie i promowanie nowych metod działań w aktywizacji, integracji oraz reintegracji społecznej i zawodowej osób i rodzin zagrożonych wykluczeniem społecznym,
- 3) wspieranie rozwoju partnerskiej współpracy pomiędzy samorządami lokalnymi a podmiotami świadczącymi usługi aktywizacji, integracji oraz reintegracji społecznej i zawodowej na rzecz osób i rodzin zagrożonych wykluczeniem społecznym.,
- 4) monitorowanie rozwoju lokalnej przedsiębiorczości społecznej służącej zwiększeniu aktywności społecznej i zawodowej osób i rodzin zagrożonych wykluczeniem

społecznym,

- 5) podnoszenie kompetencji służb zajmujących się aktywizacją integracją oraz reintegracją społeczną i zawodową osób i rodzin zagrożonych wykluczeniem społecznym.”

9) w art.22 pkt 8 otrzymuje brzmienie:

„8) nadzór nad realizacją zadań samorządu gminnego, powiatowego i województwa, w tym nad jakością działalności jednostek organizacyjnych pomocy społecznej oraz nad jakością usług, dla których minister właściwy do spraw zabezpieczenia społecznego określił standardy, a także nad zgodnością zatrudnienia pracowników jednostek organizacyjnych pomocy społecznej z wymaganymi kwalifikacjami;”

10) w art.23 uchyla się ust.2

11) w art.37 dodaje się ust.6 w brzmieniu:

„6. Do dochodu osoby ubiegającej się i pobierającej zasiłek stały nie wlicza się kwoty zasiłku okresowego.”

12) w art.54 ust.3 otrzymuje brzmienie:

„3. Osoba wymagająca wzmożonej opieki medycznej kierowana jest na podstawie art.33a ustawy z dnia 27 sierpnia 2004 r. o świadczeniach opieki zdrowotnej finansowanych ze środków publicznych (Dz.U. z 2008 r. Nr 164, poz.1027 z późn. zm.) do zakładu opiekuńczo-leczniczego lub pielęgnacyjno-opiekuńczego.”

13) w art.56 w pkt 6 kropkę zastępuje się średnikiem i dodaje pkt 7 w brzmieniu:

„7) osób uzależnionych od alkoholu.”

14) w art.59 dodaje się ust.6 i 7 w brzmieniu:

„6. W przypadku regionalnego domu pomocy społecznej, o którym mowa w art.56 pkt 7, decyzję o skierowaniu do domu pomocy społecznej i decyzję ustalającą opłatę za pobyt w domu pomocy społecznej wydaje organ gminy właściwej dla tej osoby w dniu jej kierowania do domu pomocy społecznej. Decyzję o umieszczeniu w regionalnym domu pomocy społecznej wydaje marszałek województwa.

7. Decyzję o skierowaniu oraz o umieszczeniu w domu pomocy społecznej, o którym mowa w art.56 pkt 7 wydaje się na czas określony nie dłuższy niż 12 miesięcy, z możliwością przedłużenia do 18 miesięcy w uzasadnionych przypadkach.”

15) art.60 otrzymuje brzmienie:

„Art. 60. 1. Pobyt w domu pomocy społecznej jest odpłatny do wysokości średniego miesięcznego kosztu utrzymania, z zastrzeżeniem ust. 3.

2. Średni miesięczny koszt utrzymania mieszkańca:

- 1) w domu pomocy społecznej o zasięgu gminnym - ustala wójt (burmistrz, prezydent miasta) i ogłasza w wojewódzkim dzienniku urzędowym, nie później niż do dnia 31 marca każdego roku;
- 2) w domu pomocy społecznej o zasięgu powiatowym - ustala starosta i ogłasza w wojewódzkim dzienniku urzędowym, nie później niż do dnia 31 marca każdego roku;
- 3) w regionalnym domu pomocy społecznej - ustala marszałek województwa i ogłasza w wojewódzkim dzienniku urzędowym, nie później niż do dnia 31 marca każdego roku.

3. Ogłoszony średni miesięczny koszt utrzymania mieszkańca w domu pomocy społecznej, o którym mowa w ust.2 może być niższy niż obliczony zgodnie z art. 6 ust. 15, jednak pod warunkiem zapewnienia realizacji zadań na poziomie obowiązującego standardu.

4. Ogłoszenie, o którym mowa w ust. 2 stanowi podstawę do ustalenia odpłatności za pobyt w domu pomocy społecznej od następnego miesiąca przypadającego po miesiącu, w którym zostało opublikowane. Do tego czasu odpłatność za pobyt w domu pomocy społecznej ustala się na podstawie ogłoszenia z roku poprzedniego.

5. W domu pomocy społecznej, który rozpoczął działalność, średni miesięczny koszt utrzymania mieszkańca ustala się w wysokości średniej wojewódzkiej kwoty średniego kosztu utrzymania w domach pomocy społecznej danego typu, a jeżeli takiego typu nie ma na terenie województwa, średni miesięczny koszt utrzymania mieszkańca ustala się w wysokości średniej wojewódzkiej kwoty średniego kosztu utrzymania w domach pomocy społecznej.

6. W celu ustalenia średniego miesięcznego kosztu utrzymania w domu pomocy społecznej, który nie był prowadzony przez cały rok kalendarzowy, kwotę kosztów działalności domu wynikającą z utrzymania mieszkańców z roku poprzedniego dzieli się przez średniomiesięczną liczbę mieszkańców przebywających w domu pomocy społecznej oraz liczbę miesięcy w roku przypadających po miesiącu wydania zezwolenia na prowadzenie domu.”.

16) użyte w art. 61 w ust. 3 wyrazy „ust. 2 pkt 1, 2 i 2a” zastępuje się wyrazami „ust. 2 pkt 1 i 2 oraz ust. 2a”.

17) w art.62 ust.3 otrzymuje brzmienie:

„3. Opłaty, o których mowa w ust.1 i 2, przeznacza się na utrzymanie domu pomocy społecznej.”

18) w art.89 ust.2 otrzymuje brzmienie:

„2. Pomoc pieniężna na kontynuowanie nauki w wysokości 30 % podstawy miesięcznie przysługuje osobie usamodzielnianej kontynuującej naukę w gimnazjum, szkole ponadgimnazjalnej lub w szkole wyższej.”

19) w art.107:

a) ust.1 otrzymuje brzmienie:

„1. Rodzinny wywiad środowiskowy przeprowadza się u osób i rodzin korzystających lub ubiegających się o świadczenia z pomocy społecznej w celu ustalenia ich sytuacji osobistej, rodzinnej, dochodowej i majątkowej oraz u osób, o których mowa w art. 103.”

b) po ust.4 dodaje się ust. 4a w brzmieniu:

„4a. Niewyrażenie zgody na przeprowadzenie rodzinnego wywiadu środowiskowego przez osoby lub rodziny ubiegające się o świadczenia z pomocy społecznej lub jego aktualizację przez osoby lub rodziny korzystające ze świadczeń z pomocy społecznej stanowi podstawę do odmowy przyznania świadczenia, uchylecia decyzji o przyznaniu świadczenia lub wstrzymania świadczeń pieniężnych z pomocy społecznej.”

c) uchyla się ust. 5a.

d) w ust.5b:

- pkt 4 otrzymuje brzmienie:

„ 4) decyzji właściwego organu w sprawie renty, emerytury, świadczenia przedemerytalnego lub zasiłku przedemerytalnego, emerytury pomostowej, nauczycielskiego świadczenia kompensacyjnego, uposażenia w stanie spoczynku, renty strukturalnej oraz renty socjalnej;”

- pkt 10 otrzymuje brzmienie:

„10) dowodu otrzymania renty, emerytury, zasiłku przedemerytalnego lub świadczenia przedemerytalnego, emerytury pomostowej, nauczycielskiego świadczenia kompensacyjnego, uposażenia w stanie spoczynku, renty strukturalnej oraz renty socjalnej;”

- po pkt 15 dodaje się pkt 15a i 15b w brzmieniu:

„15a) dowodu opłacenia składki na ubezpieczenie społeczne rolników;

15b) dowodu opłacenia składki na ubezpieczenie społeczne przez osoby prowadzące pozarolniczą działalność gospodarczą;”

e) po ust.5c dodaje się ust.5d w brzmieniu:

„5d. W przypadku gdy okoliczności sprawy, mające wpływ na prawo do świadczeń, wymagają potwierdzenia innym oświadczeniem lub dokumentem niż wymienionym w ust. 5 b, można domagać się takiego oświadczenia lub dokumentu.

20) w art.155:

a) ust.2 otrzymuje brzmienie:

„ 2. Kwota dotacji celowej z budżetu państwa na domy pomocy społecznej wyliczona zgodnie z art. 87 ustawy z dnia 13 listopada 2003 r. o dochodach jednostek samorządu terytorialnego może być w uzasadnionych przypadkach zmniejszona lub zwiększona, nie więcej jednak niż o 20 %, w zależności od znajdujących się w powiecie typów domów oraz uzyskanych dochodów z tytułu odpłatności za pobyt w domu, z zastrzeżeniem ust.2a.”,

b) po ust.2 dodaje się ust.2a w brzmieniu.

2a. W przypadku powiatów prowadzących lub zlecających prowadzenie domów pomocy społecznej, o których mowa w art.56 pkt 5 dotacja może być w uzasadnionych przypadkach zwiększona, nie więcej jednak niż o 50%.”.

Art.2. W ustawie z dnia 27 czerwca 2003 r. o rencie socjalnej (Dz. U. Nr 135, poz. 1268, z późn. zm.³⁾) w art.8 wprowadza się następujące zmiany:

1) ust.1 otrzymuje brzmienie:

„1. Renta socjalna nie przysługuje za okres tymczasowego aresztowania lub odbywania kary pozbawienia wolności, z zastrzeżeniem ust.1a.”

2) po ust1 dodaje się ust.1a w brzmieniu:

„1a. Przepisu ust.1 nie stosuje się do osób odbywających karę pozbawienia wolności w systemie dozoru elektronicznego.”.

Art.3. W ustawie z dnia 7 września 2007 r. o wykonywaniu kary pozbawienia wolności poza zakładem karnym w systemie dozoru elektronicznego (Dz. U. z 2010 r. Nr 142, poz. 960 z późn. zm.⁴⁾) uchyla się art.5 a.

³⁾ Zmiany wymienionej ustawy zostały ogłoszone w Dz. U. z 2004 r. Nr 96, poz. 959 i Nr 120, poz. 1252, z 2005 r. Nr 94, poz. 788, z 2006 r. Nr 144, poz. 1043, z 2007 r. Nr 120, poz. 818 i Nr 176, poz. 1241, z 2008 r. Nr 70, poz. 416, z 2009 r. Nr 97, poz. 800, z 2010 r. Nr 40, poz. 229 i Nr 182, poz. 1228 oraz z 2011 r. Nr 75, poz. 398, Nr 106, poz. 622 i Nr 224, poz.1338.

Art.4. 1. Wydane przed dniem wejścia w życie ustawy zezwolenia warunkowe na prowadzenie domu pomocy społecznej zachowują moc, nie dłużej jednak niż do dnia 31 grudnia 2013 r.

2. Domy pomocy społecznej, o których mowa w ust. 1, są obowiązane w terminie 3 miesięcy od dnia wejścia w życie niniejszej ustawy do dostosowania programów naprawczych.

Art.5. Ustawa wchodzi w życie po upływie 14 dni od dnia ogłoszenia, z wyjątkiem art. 4, który wchodzi w życie z dniem ogłoszenia, z mocą od dnia 31 grudnia 2012 r.

⁴⁾ Zmiany wymienionej ustawy zostały ogłoszone w Dz. U. z 2011 r. Nr 217, poz. 1280 oraz z 2012 r., poz.692.

Uzasadnienie

Celem projektowanej ustawy jest doprecyzowanie i uaktualnienie rozwiązań funkcjonujących w ustawie o pomocy społecznej oraz wprowadzenie nowych przepisów usprawniających udzielanie pomocy społecznej osobom potrzebującym.

Zaproponowane zmiany art.1 pkt 1 i 3 mają na celu przywołanie właściwych tytułów ustaw w ośmiu artykułach ustawy z dnia 12 marca 2004 r. o pomocy społecznej (tj. 2009 r. Nr 175, poz. 1362, Nr 202, poz. 1551, Nr 219, poz. 1706 i Nr 221, poz. 1738, z 2010 r. Nr 28, poz. 146, Nr 40, poz. 229, Nr 81, poz. 527, Nr 125, poz. 842 i Nr 217, poz. 1427, z 2011 r. Nr 81, poz. 440, Nr 106, poz. 622 i Nr 149, poz. 887 oraz z 2012 r. poz. 579).

Zm.Art.1 pkt 2

W związku z upływem z dniem 31 grudnia 2012 roku okresu realizacji programów naprawczych w domach pomocy społecznej, niezbędna jest zmiana definicji średniego miesięcznego kosztu utrzymania w domu pomocy społecznej. Polega ona na wyłączeniu wszystkich wydatków remontowych, z wyjątkiem wydatków na bieżącą konserwację. Wcześniej wyłączenie dotyczyło tylko wydatków bieżących i zakupów realizowanych w ramach programów naprawczych, co powodowałoby, że wszystkie remonty, w tym także remonty kapitalne wliczane byłyby do średniego kosztu utrzymania.

Zm.Art.1 pkt 4

Zaproponowana poprawka ma charakter doprecyzowujący i rozstrzyga wątpliwości, które rodzą się na gruncie stosowania prawa w zakresie wliczania/bądź nie do dochodu do celów pomocy społecznej gruntów rolnych o powierzchni poniżej 1 ha przeliczeniowego.

Zm. Art.1 pkt 5

Zaproponowana poprawka zmierza do przywrócenia właściwego brzmienia przepisu sprzed nowelizacji wprowadzonej 1 stycznia 2012 r. ustawą z dnia 9 czerwca 2011 r. o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej (Dz.U. Nr 149, poz.887 z późn. zm.). W wyniku nowelizacji usunięto z art.9 ust.5 część przepisu dotyczącą zasad weryfikacji kwoty stanowiącej podstawę ustalenia wysokości pomocy pieniężnej na usamodzielnienie, na kontynuowanie nauki i pomocy na zagospodarowanie w formie rzeczowej . W związku z tym, że w ustawie o pomocy społecznej pozostawiono rozdział dotyczący pomocy na usamodzielnienie dla osób opuszczających dom pomocy społecznej dla dzieci i młodzieży niepełnosprawnych intelektualnie, dom dla matek z małoletnimi dziećmi i kobiet w ciąży oraz schronisko dla nieletnich, zakład poprawczy, specjalny ośrodek szkolno-wychowawczy,

specjalny ośrodek wychowawczy, młodzieżowy ośrodek socjoterapii zapewniający całodobową opiekę i młodzieżowy ośrodek wychowawczy zachodzi konieczność (tak jak to było dotychczas) okresowej weryfikacji kwoty stanowiącej podstawę ustalenia wysokości pomocy pieniężnej na usamodzielnienie, na kontynuowanie nauki i pomocy na zagospodarowanie w formie rzeczowej dla osób opuszczających ww. placówki. Brak okresowej weryfikacji tych kwot może spowodować z czasem powstanie dużych różnic pomiędzy kwotami otrzymywanymi na usamodzielnienie z systemu pomocy społecznej w stosunku do kwot otrzymywanych na usamodzielnienie z systemu wspierania rodziny i pieczy zastępczej. W konsekwencji brak nowelizacji w ww. zakresie może naruszać konstytucyjną zasadę równości wobec prawa.

W związku z tym, że zaproponowana zmiana nie wprowadza żadnych nowych rozwiązań, a jedynie zmierza do poprawienia błędu dokonanego ustawą z dnia 9 czerwca 2011 r. o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej (Dz.U. Nr 149, poz.887 z późn. zm.) i przywraca stan prawny jaki istniał przed 1 stycznia 2012 r. można uznać, że zmiana ta nie rodzi skutków finansowych dla budżetu państwa oraz budżetów jednostek samorządu terytorialnego.

Zmiana w art.1 pkt. 6 jest powiązana ze zmianą w art.2 i art.3 .

Zaproponowane zmiany zmierzają do uporządkowania kwestii uprawnień do świadczeń dla osób, które odbywają karę pozbawienia wolności w systemie dozoru elektronicznego.

Ponadto zmiana w art.2 zmierza do zrównania w prawach do świadczeń rencistów socjalnych z osobami pobierającymi świadczenia z pomocy społecznej, które odbywają karę pozbawienia wolności w systemie dozoru elektronicznego.

Zm. Art.1 pkt 7 i 8

Zaproponowana zmiana zmierza do zachowania ciągłości działań podejmowanych przez Regionalne Ośrodki Polityki Społecznej w kraju m.in. w obszarze ekonomii społecznej oraz diagnozowania problemów społecznych (w ramach działań OIS), w związku z tym uzasadnionym byłoby rozszerzenie zadań samorządu województwa o zaproponowane zadania związane z koordynowaniem działań na rzecz rozwoju sektora ekonomii społecznej w regionie oraz diagnozowaniem i monitorowaniem wybranych problemów społecznych w regionie;"

Zm. Art.1 pkt 9

Zmiana polega na wykreślenie z zadania wojewody nadzoru nad standardami opieki i wychowania. Zmiana ta jest konsekwencją wejścia w życie ustawy o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej . W związku z tym, że przepisy o pomocy społecznej w chwili

obecnej nie regulują kwestii standardów opieki i wychowania w związku z tym nadzór nad nimi nie może się odbywać w oparciu o przepisy o pomocy społecznej.

Zm. Art.1 pkt 10

W chwili obecnej w związku z wprowadzeniem 31 marca 2010 r. odrębnej szczegółowej regulacji w ustawie o pomocy społecznej w zakresie „trybu kierowania i przyjmowania do jednostek organizacyjnych pomocy społecznej prowadzonych w ramach wykonywania zadań z zakresu administracji rządowej, warunki i tryb ustalania i pobierania odpłatności, jak również warunki całkowitego lub częściowego zwalniania z odpłatności za pobyt w tych jednostkach i korzystanie z ich usług”, do ośrodków wsparcia dla osób z zaburzeniami psychicznymi (art.51a do art.51c) upoważnienie w tym zakresie nie może zostać wykonane. W związku z tym konieczne jest uchylenie z upoważnienia, który pokrywa się z materią już uregulowaną w ustawie.

Zm. Art.1 pkt 11 W ustawie o pomocy społecznej brak jednoznacznej reguły stosowanej w przypadku zbiegu uprawnień do zasiłku stałego i zasiłku okresowego. Zaproponowana zmiana ma na celu uproszczenie procedury wyliczania wysokości świadczeń w przypadku zbiegu uprawnień do zasiłku stałego z zasiłkiem okresowym.

Zm. Art.1 pkt.12 jest zmianą dostosowująca przepisy o pomocy społecznej do zmiany ustawy o świadczeniach opieki zdrowotnej finansowanych ze środków publicznych w zakresie wskazania właściwego organu do kierowania do placówek medycznych opieki długoterminowej.

Zm. Art.1 pkt 13 i 14 polega na dodaniu nowego typu domu pomocy społecznej - dla osób z problemem alkoholowym. Zmiana wynika ze zgłaszanych przez dyrektorów domów pomocy społecznej oraz przez jst potrzeb w zakresie konieczności stworzenia specjalnego typu domu pomocy społecznej dla osób z problemem alkoholowym. Propozycja zakłada kierowanie do tego typu domu na czas określony 12 miesięcy z możliwością przedłużenia pobytu do 18 miesięcy.

Zm. Art.1 pkt 15

W opinii wielu dyrektorów domów pomocy społecznej możliwość ustalenia kosztu utrzymania domu pomocy społecznej na nieco niższym poziomie, niż wyliczony zgodnie z art. 6 pkt 15 ustawy o pomocy społecznej jest bardzo korzystnym rozwiązaniem. Daje bowiem szansę na obniżenie obciążeń finansowych wielu gminom, ponoszącym odpłatność za skierowane do DPS osoby, zaś domy pomocy społecznej borykające się z problemem braku skierowań z uwagi na wysokie koszty utrzymania, mają szansę na zmianę tej sytuacji.

Jednocześnie z uwagi na zastrzeżenie dotyczące utrzymania standardu usług, nie może być to obniżenie znaczące.

Koszty funkcjonowania domu pomocy społecznej uwzględniają także koszty amortyzacji, które w przypadku domów prowadzonych przez podmioty publiczne, nie mają aż takiego znaczenia w koszcie utrzymania, jak w przypadku domów prowadzonych przez podmioty niepubliczne na zlecenie powiatu lub gminy. Domy te otrzymują z budżetu powiatu najczęściej środki na utrzymanie mieszkańców, natomiast mają problem z pozyskaniem środków na odtworzenie środków trwałych i wyposażenia. Dlatego też niezasadne byłoby wyłączenie kosztu amortyzacji z definicji średniego kosztu utrzymania

Zmiana ust.5 jest zmianą doprecyzowującą sposób wyliczenia średniego miesięcznego kosztu utrzymania w domu pomocy społecznej, który nie działał cały rok.

Zm. Art. 1 pkt 16

Poprawka odnosząca się do ust. 3 w art. 61 ma na celu odpowiednie przywołanie ust. 2a , a nie pkt 2a .

Zm. Art.1 pkt 17

Zaproponowana zmiana doprecyzowuje kwestie związaną z przeznaczeniem kwot otrzymywanych przez domy pomocy społecznej z tytułu odpłatności za pobyt w domu pomocy społecznej. Potrzeba wprowadzenia zmiany tego przepisu wynika ze zgłaszanych przez dyrektorów domów pomocy społecznej oraz wojewodów problemów wynikających z nie dość precyzyjnego uregulowania art.62 ust.3. Zaproponowana zmiana jednoznacznie określi, że całość kwoty odpłatności za pobyt w domu pomocy społecznej (odpłatność mieszkańca, rodziny, gminy oraz innych osób) należy przeznaczać na utrzymanie domu pomocy społecznej a nie na inne cele.

Zm.Art.1 pkt 18

Zmiana art.89 polega na wykreśleniu z wyliczenia szkół ponadpodstawowych , które nie występują w nazewnictwie szkół w ustawie o systemie oświaty.

Zm.Art.1 pkt 19

Zmiana do art.107 ust.1 ma charakter doprecyzowujący w zakresie określenia wprost osób i rodzin u których przeprowadza się rodzinny wywiad środowiskowy oraz zakresu spraw w jakich przeprowadza się wywiad.

Zmiana art.107 ust.4a zmierza do doprecyzowania sytuacji, w której osoby odmawiają przeprowadzenia rodzinnego wywiadu środowiskowego lub jego aktualizacji. Zaproponowana zmiana ma umożliwić w takiej sytuacji wydania decyzji odmawiającej przyznania świadczenia lub dać podstawę do uchylenia decyzji w sprawie świadczenia z pomocy społecznej.

Zmiana art.107 ust.5a ma na celu wyeliminowanie jednego z dwóch przepisów regulujących w ten sam sposób tą samą materię i w konsekwencji uporządkowanie istniejącego stanu prawnego.

Na podstawie art. 107 ust. 5a ustawy o pomocy społecznej, oświadczenie o dochodach i stanie majątkowym składane jest pod rygorem odpowiedzialności karnej za składanie fałszywych zeznań, o czym należy składającego pouczyć przed złożeniem oświadczenia

Natomiast na podstawie art. 107 ust. 5c ustawy o pomocy społecznej, do oświadczeń stosuje się odpowiednio przepis art. 57 ust. 3c ustawy o pomocy społecznej. Zgodnie z tym przepisem, „oświadczenia składa się pod rygorem odpowiedzialności karnej za składanie fałszywych zeznań. Składający oświadczenie jest obowiązany do zawarcia w nim klauzuli następującej treści: "Jestem świadomy odpowiedzialności karnej za złożenie fałszywego oświadczenia.". Klauzula ta zastępuje pouczenie organu o odpowiedzialności karnej za składanie fałszywych zeznań.”

Przepis art. 57 ust. 3c ustawy został dodany przez art. 59 pkt 1 lit. b) ustawy z dnia 25 marca 2011 r. o ograniczaniu barier administracyjnych dla obywateli i przedsiębiorców (Dz.U.11.106.622) i wszedł w życie z dniem 1 lipca 2011 r. a więc został ustanowiony później niż przepis art. 107 ust. 5a dodany przez art. 1 pkt 16 ustawy z dnia 18 marca 2011 r. (Dz.U.11.81.440), zmieniającą ustawę z dniem 3 maja 2011 r.

Zmiany do art.107 ust. 5b uzupełniają zakres dokumentów wymaganych przy ubieganiu się o świadczenia z pomocy społecznej i poprawiają nieaktualny zestaw dokumentów, który był wprowadzony ustawą u z dnia 25 marca 2011 r. o ograniczaniu barier administracyjnych dla obywateli i przedsiębiorców.

Zmiana podlagająca na dodaniu w art.107 ust.5d ma na celu umożliwienie żądania innych dokumentów w przypadku gdy okoliczności sprawy, mające wpływ na prawo do świadczeń, wymagają potwierdzenia innym dokumentem niż wymienionym w ust. 5 b.

Biorąc pod uwagę szeroki zakres spraw jakie rozpatrywane są w pomocy społecznej w postępowaniu dowodowym powinny zostać dopuszczone również inne dokumenty, które mogą być niezbędne do rozstrzygnięcia o przyznaniu bądź odmowie przyznania świadczenia z pomocy społecznej. Biorąc pod uwagę definicje dochodu w systemie pomocy nie jest możliwe enumeratywnie wyliczenie przychodów jakie są uwzględniane w dochodzie osoby do celów pomocy społecznej, w związku z tym katalog dokumentów zawarty w art.107 ust.5b

będzie zawsze niepełny. W związku z tym proponowany przepis da możliwość uwzględniania w dochodzie przychodów nieprzewidzianych przez ustawodawcę, które osoby osiągnęły. Ponadto jak pokazuje życie w niektórych sytuacjach dla określenia wysokości pomocy należy korzystać z dokumentów, które trudno przewidzieć tworząc akt prawny np. protokoły szacowania strat powodziowych czy w uprawach wydawanych przez określone organy.

Zmiana art.1 pkt 20 ma na celu umożliwienie wojewodzie zwiększenia kwoty dotacji dla powiatów prowadzących lub zlecających prowadzenie domów pomocy społecznej przeznaczonych dla dzieci i młodzieży niepełnosprawnych intelektualnie. Domy te z uwagi na niskie dochody własne z tytułu odpłatności za pobyt w domu pomocy społecznej mają bardzo trudną sytuację finansową i uzyskanie większego wsparcia z budżety państwa na dzieci umieszczone na tzw. starych zasadach przed 1 stycznia 2004 r. poprawiło by ich sytuację.

Zmiana w art.2 zmierza do zrównania w prawach do świadczeń rencistów socjalnych z osobami pobierającymi świadczenia z pomocy społecznej, które odbywają karę pozbawienia wolności w systemie dozoru elektronicznego.

Zmiana w art.3 jest związana z zmianą art.1 pkt.6 i art.2. Zaproponowana zmiana polega na uchyleniu art. 5a ustawie z dnia 7 września 2007 r. o wykonywaniu kary pozbawienia wolności poza zakładem karnym w systemie dozoru elektronicznego.

Zmiana art.4

W związku z tym, że część domów pomocy społecznej nie osiągnęło jeszcze obowiązującego standardu i jest w trakcie procesu inwestycyjnego, który pozwoli na dojście do standardu do końca 2013 r. istnieje pilna potrzeba wydłużenia o 1 rok terminu umożliwiającego funkcjonowanie domów pomocy społecznej nie spełniających obowiązującego standardu.

Nie przedłużenie terminu dojścia do standardu spowodowałoby konieczność ich likwidacji i zabezpieczenia miejsc dla osób w nich przebywających.

Nie można tych osób umieścić w domach pomocy społecznej, które osiągnęły standard gdyż skutkowałoby to nadmiernym zagęszczeniem w domach pomocy społecznej, które osiągnęły standard, a tym samym zwiększyłaby się lista domów bez standardu.

Projekt zakłada, że ustawa wejdzie w życie po upływie 14 dni od dnia ogłoszenia, z wyjątkiem art. 4, który musi wejść w życie z dniem ogłoszenia, z mocą od dnia 31 grudnia 2012 r.

1. Podmioty, których dotyczy proponowana regulacja

Jednostki samorządu terytorialnego, wojewodowie i wydziały właściwe do spraw pomocy społecznej w urzędach wojewódzkich, Zakład Ubezpieczeń Społecznych, jednostki organizacyjne pomocy społecznej, organizacje pozarządowe prowadzące działalność w zakresie pomocy społecznej.

2. Skutki dla budżetu państwa, budżetów jednostek samorządu terytorialnego oraz finansów publicznych

Projektowana ustawa nie spowoduje obciążenia budżetu państwa ani budżetów jednostek samorządu terytorialnego.

3. Wpływ na rynek pracy

Proponowana regulacja nie będzie miała wpływu na rynek pracy.

4. Wpływ na sytuację i rozwój regionów

Proponowana regulacja nie będzie miała wpływu na sytuację i rozwój regionów.

5. Wpływ na konkurencyjność zewnętrzną i wewnętrzną gospodarki, w tym na funkcjonowanie przedsiębiorstw

Wejście w życie projektu nie będzie miało wpływu na konkurencyjność wewnętrzną i zewnętrzną, w tym na funkcjonowanie przedsiębiorstw.

6. Zgodność z prawem Unii Europejskiej

Projekt nie jest objęty prawem Unii Europejskiej.

Projekt ustawy nie podlega notyfikacji zgodnie z trybem przewidzianym w przepisach rozporządzenia Rady Ministrów z dnia 23 grudnia 2002 r. w sprawie sposobu funkcjonowania krajowego systemu notyfikacji norm i aktów prawnych (Dz. U. Nr 239, poz. 2039 z późn. zm.)

Warszawa, 28 grudnia 2012 r.

BAS-WAPEiM-3345/12

Pani Ewa Kopacz
Marszałek Sejmu
Rzeczypospolitej Polskiej

Opinia prawna
w sprawie stwierdzenia, czy komisyjny projekt ustawy o zmianie ustawy
o pomocy społecznej oraz niektórych innych ustaw (przedstawiciel
wnioskodawców: poseł Krzysztof Michalkiewicz) jest projektem ustawy
wykonującej prawo Unii Europejskiej w rozumieniu art. 95a regulaminu
Sejmu

W art. 1 projektu ustawy przedstawiono propozycje zmian w ustawie z dnia 12 marca 2004 r. o pomocy społecznej (Dz. U. z 2009 r. Nr 175, poz. 1362, ze zmianami). Znaczna część proponowanych zmian dotyczy kwestii związanych z doprecyzowaniem i uaktualnieniem obowiązujących obecnie przepisów, co wynika m.in. z potrzeby uwzględnienia nowelizacji innych ustaw. W art. 1 pkt 2 projektu ustawy proponuje się zmianę definicji średniego miesięcznego kosztu utrzymania w domu pomocy społecznej. Znowelizowanie art. 13 ustawy o pomocy społecznej zmierza do uporządkowania kwestii uprawnienia do świadczeń dla osób, które odbywają karę pozbawienia wolności w systemie dozoru elektronicznego. Ze zmianą tą łączą się zawarte w art. 2 i 3 projektu ustawy propozycje nowelizacji ustawy z dnia 27 czerwca 2003 r. o rencie socjalnej (Dz. U. Nr 135, poz. 1268, ze zmianami) oraz ustawy z dnia 7 września 2007 r. o wykonywaniu kary pozbawienia wolności poza zakładem karnym w systemie dozoru elektronicznego (Dz. U. z 2010 r. Nr 142, poz. 960, ze zmianami). Projektodawcy zakładają także poszerzenie katalogu zadań samorządu województwa o diagnozowanie i monitorowanie wybranych problemów społecznych w regionie oraz koordynowanie działań na rzecz rozwoju sektora ekonomii społecznej w regionie (art. 1 pkt 7 i 8 projektu ustawy). Zmiana zawarta w art. 1 pkt 11 projektu ustawy ma na celu uproszczenie procedury wyliczania wysokości świadczeń w przypadku zbiegu uprawnień do zasiłku stałego z zasiłkiem okresowym. W art. 1 pkt 13 i 14 projektu ustawy zaproponowano dodanie nowego typu domu pomocy społecznej – dla osób uzależnionych od alkoholu. W art. 1 pkt 15 projektu ustawy przedstawiono propozycję nadania nowego brzmienia art. 60 ustawy o pomocy społecznej, który reguluje zasady obliczania średniego miesięcznego kosztu

utrzymania mieszkańca domu pomocy społecznej. Propozycja, o której mowa w art. 1 pkt 17 projektu ustawy, polega na przesądzeniu, iż całość kwoty odpłatności za pobyt w domu pomocy społecznej przeznaczana jest na utrzymanie domu pomocy społecznej. W art. 1 pkt 19 projektu ustawy zaproponowano kilka zmian w przepisach art. 107 ustawy o pomocy społecznej. Dotyczą one przede wszystkim doprecyzowania zakresu spraw, w jakich przeprowadza się rodzinny wywiad środowiskowy, uregulowania konsekwencji odmowy przeprowadzenia rodzinnego wywiadu środowiskowego lub jego aktualizacji oraz uzupełnienia zakresu dokumentów wymaganych przy ubieganiu się o świadczenia z pomocy społecznej. Nowelizacja art. 155 ustawy o pomocy społecznej (art. 1 pkt 20 projektu ustawy) ma na celu umożliwienie wojewodzie zwiększenia kwoty dotacji dla powiatów prowadzących domy pomocy społecznej przeznaczone dla dzieci i młodzieży niepełnosprawnych intelektualnie lub zlecających ich prowadzenie.

Projekt ustawy nie zawiera przepisów mających na celu wykonanie prawa Unii Europejskiej.

Komisyjny projekt ustawy o zmianie ustawy o pomocy społecznej oraz niektórych innych ustaw nie jest projektem ustawy wykonującej prawo UE w rozumieniu art. 95a ust. 3 regulaminu Sejmu.

Szef Kancelarii Sejmu

Lech Czapla

Warszawa, 28 grudnia 2012 r.

BAS-WAPEiM-3344/12

Pani Ewa Kopacz
Marszałek Sejmu
Rzeczypospolitej Polskiej

**Opinia prawna w sprawie zgodności z prawem Unii Europejskiej
komisyjnego projektu ustawy o zmianie ustawy o pomocy społecznej oraz
niektórych innych ustaw (przedstawiciel wnioskodawców: poseł Krzysztof
Michalkiewicz)**

Na podstawie art. 34 ust. 9 uchwały Sejmu Rzeczypospolitej Polskiej z dnia 30 lipca 1992 r. – Regulamin Sejmu Rzeczypospolitej Polskiej (tekst jednolity: Monitor Polski z 2012 r. poz. 32 i 819) sporządza się następującą opinię:

1. Przedmiot projektu ustawy

W art. 1 projektu ustawy przedstawiono propozycje zmian w ustawie z dnia 12 marca 2004 r. o pomocy społecznej (Dz. U. z 2009 r. Nr 175, poz. 1362, ze zmianami). Znaczna część proponowanych zmian dotyczy kwestii związanych z doprecyzowaniem i uaktualnieniem obowiązujących obecnie przepisów, co wynika m.in. z potrzeby uwzględnienia nowelizacji innych ustaw. Taki charakter mają zwłaszcza art. 1 pkt 1, 3, 4, 5, 9, 10, 12, 16 i 18 projektu ustawy.

W art. 1 pkt 2 projektu ustawy proponuje się zmianę definicji średniego miesięcznego kosztu utrzymania w domu pomocy społecznej.

Znowelizowanie art. 13 ustawy o pomocy społecznej (art. 1 pkt. 6 projektu ustawy) zmierza do uporządkowania kwestii uprawnienia do świadczeń dla osób, które odbywają karę pozbawienia wolności w systemie dozoru elektronicznego. Ze zmianą tą łączą się zawarte w art. 2 i 3 projektu ustawy propozycje nowelizacji ustawy z dnia 27 czerwca 2003 r. o rencie socjalnej (Dz. U. Nr 135, poz. 1268, ze zmianami) oraz ustawy z dnia 7 września 2007 r. o wykonywaniu kary pozbawienia wolności poza zakładem karnym w systemie dozoru elektronicznego (Dz. U. z 2010 r. Nr 142, poz. 960, ze zmianami).

Projektodawcy zakładają także poszerzenie katalogu zadań samorządu województwa o diagnozowanie i monitorowanie wybranych problemów społecznych w regionie oraz koordynowanie działań na rzecz rozwoju sektora ekonomii społecznej w regionie (art. 1 pkt 7 i 8 projektu ustawy).

Zmiana zawarta w art. 1 pkt 11 projektu ustawy ma na celu uproszczenie procedury wyliczania wysokości świadczeń w przypadku zbiegu uprawnień do zasiłku stałego z zasiłkiem okresowym.

W art. 1 pkt 13 i 14 projektu ustawy zaproponowano dodanie nowego typu domu pomocy społecznej – dla osób uzależnionych od alkoholu.

W art. 1 pkt 15 projektu ustawy przedstawiono propozycję nadania nowego brzmienia art. 60 ustawy o pomocy społecznej, który reguluje zasady obliczania średniego miesięcznego kosztu utrzymania mieszkańca domu pomocy społecznej.

Propozycja, o której mowa w art. 1 pkt 17 projektu ustawy, polega na przesądzeniu, iż całość kwoty odpłatności za pobyt w domu pomocy społecznej przeznaczana się na utrzymanie domu pomocy społecznej.

W art. 1 pkt 19 projektu ustawy zaproponowano kilka zmian w przepisach art. 107 ustawy o pomocy społecznej. Dotyczą one przede wszystkim doprecyzowania zakresu spraw, w jakich przeprowadza się rodzinny wywiad środowiskowy, uregulowania konsekwencji odmowy przeprowadzenia rodzinnego wywiadu środowiskowego lub jego aktualizacji oraz uzupełnienia zakresu dokumentów wymaganych przy ubieganiu się o świadczenia z pomocy społecznej.

Nowelizacja art. 155 ustawy o pomocy społecznej (art. 1 pkt 20 projektu ustawy) ma na celu umożliwienie wojewodzie zwiększenia kwoty dotacji dla powiatów prowadzących domy pomocy społecznej przeznaczone dla dzieci i młodzieży niepełnosprawnych intelektualnie lub zlecających ich prowadzenie.

W art. 4 projektu ustawy proponuje się wydłużenie o rok terminu obowiązywania zezwoleń warunkowych na prowadzenie domu pomocy społecznej.

Zgodnie z art. 5 projektu, ustawa wejdzie w życie po upływie 14 dni od dnia ogłoszenia, z wyjątkiem art. 4, który ma wejść w życie z dniem ogłoszenia, z mocą od dnia 31 grudnia 2012 r.

2. Stan prawa Unii Europejskiej w materii objętej projektem ustawy

Prawo Unii Europejskiej nie reguluje zagadnień, o których mowa w projekcie ustawy.

3. Analiza przepisów projektu pod kątem ustalonego stanu prawa Unii Europejskiej

Materia, której dotyczy projekt ustawy, pozostaje poza zakresem regulacji prawa Unii Europejskiej.

4. Konkluzja

Przedmiot komisyjnego projektu ustawy o zmianie ustawy o pomocy społecznej oraz niektórych innych ustaw nie jest objęty prawem Unii Europejskiej.

Szef Kancelarii Sejmu

Lech Czapla